

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, $\frac{1}{2}$ évre 5 Pengő, $\frac{1}{4}$ évre 2.50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Erélyes kéz.

A magyar nemzet 95 százalékos többsége valóban példaadóan állja a mostani világháború megpróbáltatásait. Az a generáció, amely férfi ésszel, érett fejjel nézte végig az előző háborút, leg-hivatottab összehasonlítani a két küzdelem körülményeit s ha ezt megtette, akkor látja, hogy most jobb a szervezethez, tökéletesebb a belső rend, el van zárva az a destruktív energia, amely 1918-ban megbontotta a külső és belső frontot. Mint vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter legutóbbi nyilatkozatában megállapította, a nemzet tulnyomó része hiven és becsülettel teljesíti kötelességét. A magyar honvéd ott áll a front első vonalában, ahol hősiességgel állja a bolsevik barbárság vad rohamait. A gazda halad az eke után, hogy legyen kenyere a harcoló és dolgozó magyarnak, a munkás pedig nem sztrájkol, nem engedi magát meggondolatlan kalandokba hajszolni hanem a gyárakban, hadiüzemekben megsokszorozott erővel hullatja verejtékét, hogy kevesebb vér ömöljön a fronton, jobb legyen a magyar honvéd fegyvere. A katona mögött valóban egy elszánt ország áll ma. Megháromszorozott erejű munkásság, nélkülözést büszkén vállaló középosztály, termelő parasztság.

Annál megdöbbentőbb, hogy ilyen nemzeti erőkifejtés idején mégis akadnak olyanok, akik dorbézolásikkal, kávéházakban, szállodák halljában és jól álcázott magánlakásokban kivonják magukat a nemzeti sorsközösség parancsai alól s kihívóan nyilatkozzák ki, hogy ők nem éreznek együtt a harcoló milliókkal, a dolgozó százazékkal s azokkal a magyarokkal, akik most szereteteikért aggódnak, vagy a hétköznapi gondjaival, a háborús idők nehézségeivel tusáznak. Szerencsére, csak egy igen-igen vékonyka rétegről van szó. Nagyonbártszint olyanokról, akiket semmiféle lélek, vagy vérszerinti kapocs nem köt a magyarsághoz. Ez az embercsoport a háború kezdete óta ezerféleképpen nyilatkozta ki, hogy csak addig vallotta magát a magyarsághoz tartozónak, amíg ez megfelelt üzleti érdekeinek és sajátos faji céljainak. Azóta az idegen hirverés rémjeségének suttozásával, az ellenség sikereiben való leplezetlen bizakodással, a kishitűség terjesztésével számtalanszor mutatta meg igazi valóját. Mindezt azonban fölényes nyugalommal tűrte a magyarság, amely olyan erősen, egységesen áll a belső fronton, hogy ezt a fényűzést is megengedhetőnek vélte. Azt azonban már

semmiképpen sem hajlandó megengedni, hogy ez a sötétcélú kompánia most még hangos mulatozásaival, tüntető dárídóival mérgezze a légkört. Magyarország belügyminisztere ezért adta ki erélyes rendeletét, amely az ilyen parazitákra való kérlelhetetlen lecsapást írja elő a hatóságoknak.

Annál is indokoltabb ez az elhatározás, mert igen találóan állapítja meg a belügyminiszter, hogy azok, akik ezeket a hangos murikat rendezik, a háborús élet vámszedői, a harcoló ország parazitái. Ma, amikor minden tisztességes ember gondok között, vagy illő szerénységgel él, a lármás, hangos összejöveleken sem a becsületes uton szerzett pénz jelentkezett. A feketepiacon szerzett vagyonok, az áruhalmozásból kikerült jövedelmek, homályos üzletkötések profitja folyt el a zárórakihágás segítségével felbontott pezsgőkkel együtt. Csak rá

kellett nézni azokra, akik ezeket a dorbézolásokat, viharos kártyacsatákat rendezték, csak hallani kellett idegen-szerű hangoskodásukat, zajos magaviseletüket s bárki megállapíthatta, hogy egyikük sem magyar és még kevésbbé tagja valamelyik dolgozó osztálynak.

Mindez persze nem jelenti a szerény és tisztos polgári szórakozásnak megakadályozását. Senki se akarja, hogy egy megsavanyodott, orrát lógató társadalom álljon itt s az emberek megtagadják maguktól a legapróbb örömeiket, melyek könnyebbé teszik a harcok napok kemény gondjainak elviselését. Azt azonban megköveteli maga a nemzet, megkívánja, hogy ma mindenki legyen azerény, kerülje a feltűnést, hiulkodást. S aki ezt eddig nem akarta belátni szépszerével, most megfogja tanulni majd a hozzá méltó helyen — a munkatáborban.

A Glória Hitelszövetkezet közgyűlése.

A szilágysomlyói Glória Hitelszövetkezet e hó 23-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését dr. Udvarny József elnöke alatt.

A közgyűlés tárgysorozatán a pénzügyi tevékenység szokásos ügyek kerültek tárgyalásra: múlt évi zárszámadás, mérleg megállapítása, igazgatóság, felügyelőbizottság jelentésének elfogadása, nyereség felosztása, a sorshuzás útján kieső igazgatósági tagok megválasztása stb. A Hitelszövetkezet tagjai igen nagy számban vettek részt, helybeliek és vidékiek egyaránt és lelkesen, megelégedéssel tárgyalták a múlt évi eredményéről szóló jelentéseket, amelyek annak bizonyosságát szolgálták, hogy — mint szövetkezeti irányadó szakkörök előtt már évek óta ismeretes — a szilágysomlyói Glória Hitelszövetkezet az erdélyi szövetkezeti hálózatnak egyik legegészségesebb alapon és legrendületesebb irammal fejlődő szövetkezete, amelynek a Szilágyság pénzügyi életében jelentős szerepe van máris, de előreláthatólag a hitelélet terén nagy feladatok megoldása vár még reá a jövőben.

Dr. Udvarny József, hitelszövetkezeti elnök jelentésében történelmi adatokra tért ki s rámutatott arra, hogy a Glória Hitelszövetkezetnek a jogelődje a 40 esztendővel ezelőtti, az akkor még az Országos Központi Hitelszövetkezet tagjai sorába tartozó Szilágysomlyói Gazdasági Hitelszövetkezet volt, amely azonban a trianoni hataiomváltozás utáni első években a körülmények kényszerű hatása alatt működésképtelen lett és csak az 1937. év december havában támadt új életre a mai Glória Hitelszövetkezet név alatt.

Az ujjáéledés első évei is közismerten a kisebbségi élet legnehezebb utolsó idejére estek,

amikor a konverzió eredményeképpen tarlott mező lett az egész hitelélet s ezenkívül a már sejtethető területi revízió és az ennek nyomán támadt belpolitikai feszült légkör hatása alatt kisebbségi pénzügyi tevékenységnek dolgozni és mozogni rendkívülien nehéz feladat volt. És a Glória Hitelszövetkezet az akkor még kisebbségi magyarság apró existenciáinak szilárd tömörülése folytán és a szövetkezet vezetőinek és tisztviselőinek áldozatos buzgalma s a tagok és vezetők törhetetlen akarata, ugyancsak a kolozsvári magyar hitelszövetkezeti Központ, a „Szövetség” támogatása következtében a legkörülményesebb és legóvatósabb vezetés mellett szinte csodálatraméltóan fejlődött ki a semmiből azzá, amivé lett mostanra, tiszteletreméltó és nagy jövőre hivatott tényezővé a hitelélet, de különösen nemzeti szempontból oly annyira nagyhorderejű szövetkezeti mozgalom terén. Az erdélyi szövetkezetek hivatalos lapja, a „Szövetkezeti Élet” évről-évre cikket közöl a Glória Hitelszövetkezetről, amelynek fejlődése 1937. decembere óta, tehát alig 5 és fél év óta példamutató a szövetkezeti élet számára. És ennek a magyarázatát semmi másban nem lehet találni, mint abban, hogy a szövetkezet vezetősége szövetkezeti gondolatokkal van telítve szeretettel a szövetkezeti tagok összességének érdekei iránt s át van hatva attól a tudattól, hogy a jövő társadalom-gazdasági élet kialakulásában a szövetkezeteknek döntő szerepük lesz. Szövetkezeti gondolat egészséges, munka, bizalom a tagokban egymás iránt és mindeniköjünknek bizalma a szövetkezetben: ez tette a 40 esztendő évfordulóra 5 esztendő alatt a Glória Hitelszövetkezetet a semmiből erőssé és izmosan fejlődőképessé.

Dr. Udvarny József elnök jelentésében összehasonlítást tett az 1941. és 1942. év üzleti eredményéről és e számok világosan beszélnek, pl.

1941-ben a befizetett üzletrész 14.904 P. 97 fillér, 1942-ben pedig már 22.880 P. 77 fillér, vagyis 53 %-os emelkedés, — váltókihelyezés 1941-ben 98.325 P. 67 fillér, 1942-ben már 215.097 P., vagyis 118 %-os emelkedés, — rendes kamatozó betét 1941-ben 72.730 P. 21 fillér, 1942-ben már 104.674 P. 68 fillér, vagyis 41 %-os emelkedés, — kötelező hetibetét 1941-

ben 22,867 P. 03 fillér, 1942-ben pedig — noha az év folyamán 11.200 P. mint esedékes kifizetett — 31.004 P. 35 fillér, vagyis 35 %-os emelkedés és így tovább.

A közgyűlés teljes elismeréssel adózott a Szövetkezet vezetősége és tisztviselői kara iránt és köszönettel gondolt a kolozsvári „Szövetség” Központ igazgatóságára.

A mi a vármegyei közgyűlésnek történelmi jelentőséget adott.

Az ezévi május 18-án *br. Jósika János*, főispán élönklete alatt megtartott vármegyei törvényhatósági bizottsági közgyűlés részleteiről előző lapszámunkban — helyszüke miatt — nem tudunk kimerítő beszámolót adni, azonban ennek a vármegyei közgyűlésnek legkiemelkedőbb mozzanatát mégis meg kell örökítenünk, mert szorosán és nevezetesen hozzátartozik a Szilágyság történetéhez.

A tárgysorozat első pontja a vármegye kiváló alispánjának, *dr. Gazda Endrének* alispáni állásában való véglegesítéséről kiadott belügyminiszteri rendelet bemutatása volt. A népes közgyűlés meglepéssel és örömmel vette tudomásul ezt a felső elhatározást, amely egy kiváló magyar ember lelki és szellemi kvalitásainak legilletékesebb helyen való elismerését jelenti. *Dr. Gazda Endre* alispán, mint most már véglegesen kinevezett első tisztviselője a vármegye közigazgatásának, esküt tett a közgyűlés színe előtt és ennek megtörténte után *br. Jósika János* főispán a közgyűlés lelkes és együttérző hangulata mellett megleghangu és magas szárnyalású beszédben üdvözölte az alispánt, aki megyéjében nemcsak a vezető első tisztviselő, hanem a fáradhatatlanul szervező és alkotó tehetség is, akinek munkája a felszabadulás utáni két és fél esztendő alatt máris erősen domborodik ki a megyei-igazgatás egész külső és belső arculatán.

A főispán beszéde után *br. Brauner Antal*, földbirtokos, országgyűlési képviselő, a törvényhatósági bizottság nevében köszöntötte az ünnepelt alispánt s nagy érdeklődéssel kísért beszédében előadta, hogy neki mint országgyűlési képviselőnek alkalma volt tapasztalatot szerezni és megbizonyosodni arról, hogy *dr. Gazda Endre* alispáni rátermettsége és egyéniségének különleges értékei a kormányzat előtt kiemelkedően elismertek és megbecsültek, úgy, hogy a Szilágyság büszke lehet alispánjára. — Majd *Köblös Endre*, zilahi ref. lelkész, egyházmegyei főjegyző a Szilágyszolnoki református egyházmegye nevében köszöntötte az alispánt, akinek személyét a közgyűlés állandó, meleg óvációjával vette körül.

Dr. Gazda Endre, alispán meghatóan válaszolt az elhangzott üdvözlő beszédekre s az ő megszokott, választékosan szép beszéd-stílusával és szónoki lendületével tett bizonyosságot arról, hogy életének egész célja és tartalma abban inkarnálódik, hogy szeretett megyéjét hűséggel szolgálja, fejlessze, építse, lakosságát jobb, meglegedettebb jövő

felé vezesse, lelkiekben és vagyoniakban erősítse s ekképen teljesítse kötelességét a nagy és szent közösség: a magyar nemzet és a magyar haza iránt.

Az alispán gyönyörű beszéde valóssággal ünneppé avatta a közgyűlést.

Dr. Gazda Endre alispánja e megye történelmének nevezetes fejezete lesz, mert őbenne a Szilágyság az alkotni és építeni vágyó és tudó nagy ispánt kapta meg.

Szilágysomlyó város, amely iránt *dr. Gazda Endre* alispán állandóan meleg érdeklődéssel gondol és cselekszik, ebből az alkalomból hálával gondol alispánjára, aki különösen az 1941. évi katasztrofális árvíz alkalmából egytűtérző szívével és lelkével vett részt a város gyászában, minden erejét és jóakarát befektette az árvíz utáni újjáépítésbe s fáradhatatlan buzgalmával elindította a Kraszna-folyó szabályozásának nagy ügyét a megvalósulás felé.

Az 51-esek

Vasárnap, e hó 23 án délelőtt 11 órakor ünnepségre gyűltek a kolozsvári Hunyadi-téren. A bajtársi kegyelet emléktáblával emlészk meg Kolozsvár egykori háziezredének, a volt cs. és kir. 51. gyalogezrednek elesett hőseiről.

Az idősebb évjáráthoz tartozók még élénken visszaemlékezhetnek a hamuszürkehajtókás bakákra, akik Marosvásárhelyről jöve, a kolozsvári zászlóaljjal együtt innen indultak ki 1914 augusztusában a galíciai harctérre, hogy legszembetűnőbb kötelességüknek eleget tegyenek. 1918. decemberében itt szerelt le a viszatért ezred, hogy 216 évi fennállása után megszűnjön.

Érdemes a nagymultu ezred történetére rövid visszpillantást vetnünk, annál is inkább, mert 176 éven át állott Kolozsvár városával szorosabb összeköttetésben.

Első volt az egykori monarchia területén felállított magyar ezredek között. 1702. évben kapott Bagozy Pál obester patenst az ezred felállítására és „hajdu”-it Heves és a környező megyékben toborozta. A magyar egyenruhás (vörös zsinoros kék atilla, skarlátvörös nadrág, fehér guba, barnásszürke csalma) karddal, puskával és magyar csákánnyal felszerelt ezred Lombardiában kezdte meg hadi tevékenységét. A háboru befejeztével nem oszlatták fel, hanem a régebbi, más nemzetiségű ezredekhez hasonló szervezést kapott. 1731 óta császári magyar gyalogezred lett az addigi hajdukból. 1742-től kezdődött a Kolozsvárral

való közelebbi kapcsolat, mert ide helyezték az ezred főtoborozóhelyét és éppen 200 éve, 1743 május 23-a óta, nyerte az ezred az „Erdélyi nemzeti gyalogezred” elnevezést. Egy zászlóalja azóta mindig Kolozsvárt, vagy elosztva ezen a környéken állomásozott.

Résztvett az osztrák örökösödési és a hétéves háboruban. Kiemelkedők Berlin elfoglalásánál való részvétele, Freyberg és Teplitz csatáterein tanúsított hősi küzdelmei.

A nagy francia háboruban, 1793-ban, Valenciennes és Beaumont, 1796-ban Fontariva, 1800-ban Cadibona, Monte Croce, Genua, Marengo 1805-ben Ebelsberg, Caldiero, 1809-ben Aspern, Wagram, Esslingen, Oberhollabrunn azon csatahelyek, hol az ezred vagy egyes csoportjai különösen kitűntek és páratlan magatartásukkal, áldozatkészségükkel az ellenség elismerését is kivívták, mert a franciák a „Legion infernale” elnevezéssel tisztelték meg.

1866-ban a felszerelt ellenféllel szemben a híres Swiep-erdőben hozott véres áldozatot és vannak még bizonyára néhányan, kik visszaemlékeznek a daliás öreg őrmesterre, aki az ezred zászlóját nehéz körülmények között mentette meg.

A boszniai lázadás megfékezésékor, 1882-ben aratott sikereket az ezred, mind a négy zászlóaljával és a Hunyadi-téri laktanyában ünnepelte meg az új zászlóavatásával 200 éves fennállásának jubileumát.

1904-től 1911-ig Bécsben volt h ly-örségen az ezred 3 zászlóaljjal, illetve 1909-től csak kettővel, mert egy zászlóalj Hercegovinába ment le.

Az első világháboru híteles adatanyagát a trianoni széttagolódás miatt eddig nem sikerült teljesen összehozni és ezért csak feljegyzések alapján tudunk magunknak képet alkotni.

A kezdeti áldozatos harcokban és csatákban az ezred Zlota Lipa, Lemberg, Sambor, Chyrow, Przemysl környékén vett részt. Onnan Orosz Lengyelországba került, ahol 1915-ben Kłwow-nál, Ivanogrod elfoglalásánál, Baranowicze-nál tüntette ki magát, habár létszámában erősen lefogyott. 1917-ben a Herman-dán, a X. és XI. Isonzó-csatában hozott erős véráldozatot, azonban dicsőséges haditetteit a hadijelentés is kiemelte és legfelsőbb dicsőretet nyert. A híres flitshi áttörés után újra kiegészítve, a Montellón küzdött, majd 1918-ban a hadszíntéren Combresnél állott szemben az entente-csapatokkal. Ezen hadszíntérről jött haza az ezred az összeomlás után.

A különített 1. zászlóalj a mostari 16. hatest kötelékében először a szerbiai, majd később más beosztásban az olasz harctéren szerzett babérokat, 1918-ban a zászlóalj beolvadt az ujonnan felállított 128. gyalogezredbe.

1702-től 1902-ig az ezred, illetve egyes alakulatai összesen 33 csatában, 21 ütközetben, 190 különféle harcban, viadalban, csatározásban vett részt és ezalatt vesztesége 57 tiszt, 2231 legénységi halott, 185 tiszt, 5911 legénységi sebesültje volt. A világháborus veszteség valószínűleg megközelíti e számokat.

A vitéségükért kitüntetettek számát pontosan nem lehet tudni. Tiszti kitünté-

téseket a Mária Terézia-renden kívül 1792., 1805. és 1849. években, legénységi vitézségi érmekeket 1788, illetve 1849-ben alapították. Az ezredben a világháborúig 4 Mária Terézia lovagkereszt, 36 egyéb tisztiti, 235 legénységi kitüntetés, ezen utóbbiak között 11 arany vitézségi érem volt a hősök birtokában. 1914–1918-ban a kb. 288 főnyi tisztikarnál 433 különböző tisztiti kitüntetés és 170 legénységi vitézségi éremről van

megközelítőleg tudomásunk, míg a legénységnél a 28 drb. arany vitézségi érem kívül igen nagy a különböző kitüntetések száma.

Kolozsvár, Kolozs- és Szilágymegyei fiai voltak azok, akik legszebb kötelességük bátor teljesítése közben hozták meg áldozatukat, emlékezzünk meg mindig büszkeséggel róluk és fogadjuk meg, hogy hozzájuk hasonlóan hozzuk meg áldozatunkat hazánk jóvoltáért (m. j.)

Növényi olajtermelésünk biztosítja a háborus szükségletet.

Növényi olajtermelésünk minden vonalon kizárólag a háborus szükségletek biztosítását szolgálja és ma már a növényi olajjal való ellátás az ipari szükségletek minden vonalán országszerte megszerzetten működik. A növényi olajok sorában legjelentősebbek: a napraforgóolaj, a lenolaj, a magyar ricinusolaj, ezenkívül használják már a dohánymagolajat és a szőlőmagolajat is. Igen számottevő mennyiségű olajat nyernek a törökországi származású szézám-magból is.

A napraforgóolajat igen széles körben használja fel ma már a magyar olajfeldolgozó ipar. Ebből a rendkívül értékes olajmagból tudjuk ma már biztosítani az egyre fokozódó és fejlődő margarintgyártást, de rendelkezésre áll az ipar minden ágának ez az értékes olajanyag, amelynek előállítása biztosítva van a kötelező termelés bevezetésével.

A lenolaj előállított mennyisége is egyre emelkedik. Ennek az emelkedésnek elsősorban a magyar ipar látja hasznát, mert — például — az utóbbi időkben teljesen békebeli minőségűvé finomodtak vissza a különböző kenceanyagok. A lenolaj átmeneti szűkössége idején a nélkülözhetetlen kenceanyagokat műkence megoldásokkal igyekeztek helyettesíteni, ez a megoldás azonban nem volt tökéletes. A kényszerűségből felhasznált műkenceanyagok tartóssága nem megfelelő, nem bírják el az időjárás viszontagságait, nem eléggé ellentállóak a napsütéssel, esővel, faggal szemben. Ezért van az, hogy a műkenceanyagokkal lefestett ajtó és ablakrészekről aránylag rövid idő alatt lepereg a festék. Az olajlenmag-termelést is annyira sikerült felfokozni, hogy ma már az elengedhetetlenül szükséges ipari célokra állandóan rendelkezésre áll ez a fontos növényi olaj. A ma készített kencefélések már mind újból lenolajjal készülnek.

Hasonló a helyzet a magyar ricinusolajnál is. Alig néhány év alatt sikerült kitermelni a magyar időjárási viszonyokhoz hozzáilleszkedő, teljesen aklimatizált ricinusmagot, amely bőventermő és ami a legfontosabb, tenyészideje kellően lerövidült. Segítette még a magyar ricinus termelés elterjedését, hogy a ricinus igen hálás növény, megtéríti a rááldozott időt, munkát és befektetést. Mondani sem kell, hogy ricinusolajra milyen nagy szüksége van a növényi olajtermelésben is önállótó országnak.

Egészen újfajta, eddig alig ismert, illetőleg eddig nem termelt növényolaj félések a dohány magjából nyert olaj és a szőlőmag olaj. Mindkettő magas ér-

tékű étolaj, előállítása kissé költséges még, úgy, hogy az ipari szükségletek biztosítására egyelőre kismértékben használják fel. Ha főző és sütőzsiradéknak ezt a két utóbbi, igen tápláló és kitűnő növényi olajfajtát felhasználhatjuk már, az olajjal étkezők az első megízletés után egykettőre meg fogják kedvelni. Külön előnyük még ezeknek a növényi olajoknak, hogy hosszú ideig tárolhatók, eltarthatók anélkül, hogy izük vagy értékük csökkenne vagy elváltozna.

A növényi olajok jelentős része biztosítja a szappanellátás folytonosságát, különösen a napraforgóolaj.

HIREK

— **Felhívás.** Felhívjuk a Báthori Lövészegyesület tagjait, hogy május hó 30-án, vasárnap délelőtt 9-30-kor az Otthonban gyűlekezzenek. 10-45-kor felvonulás a Hősök emlékműnépére.

— **Házasság.** Komjáczi Ilona és Nánási Imre m. kir. rendőrőrmester 1943. május hó 16-án tartották esküvőjüket Kőrösladányban.

— **Vizsgák és beiratkozások a szilágysomlyói m. kir. állami gimnáziumban.** A szilágysomlyói m. kir. állami gimnázium igazgatósága ezton is közli az érdekeltekkel, hogy a június havi magánvizsgálatok írásbeli részét június hó 1-én és 2-án a szóbeli részét 4-én és 5-én fogja megtartani. A legközelebbi magánvizsgálat időpontja 1943. szeptember hó. Erre a vizsgálatra a kellőképpen felszerelt kérvényeket július hó 1-ig lehet az igazgatói irodában beadni. A szóbeli érettségi vizsgálatok időpontja június hó 10., 11., és 12. napja. A következő 1943/44-es tanévre a beiratkozás június hó 12-én lesz. Ezuttal is nyomatékosan figyelmebe ajánljuk a tiszteelt Szülőknek, hogy **gyermeküket most június 12-én irassák be, mert ez a hivatalos beírás napja.** A szeptemberi pótbeiratásokat elsősorban azok számára fogjuk megtartani, akik a júnusi beiratásokon valami okból nem vehettek részt. Különösen az első osztályba beiratkozni szándékozók számára fontos, hogy még júniusban beiratkozzanak, mert szeptemberben igen könnyen kimaradhatnak férőhely-hiány következtében. A gimnázium tanulóotthona a következő tanévre is csak 70 bennlakó növendéket vehet fel. A kolozsvári tankerületi királyi főigazgató urhoz címzett felvételi kérvényeket június hó 1-ig kell az intézet irodájában benyújtani. Mellékletek: születési anyakönyvi kivonat, újraoltási bizonyítván, orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó egészséges, a szülő vagy a gyám nyilatkozata arról, hogy az intézeti szabályokat elismeri és kötelezi magát az előirt díj megfize-

PÉNZ

áll a házhoz ha idejében be-szerzi államsorsjegyet! A pénzzel együtt nyugalom és boldogság költözik otthonába

A M. Kir. Államsorsjáték

40.000.— ar. P-ös

főnyereményének,

összesen 29.360 kisebb-nagyobb nyeremény huzása

j u n i u s 8-án.

Egészsorsjegy 3.— P. Fél 1.50 P.

tésére. A teljes díj havi 70 pengő, a beiratkozásnál 30 pengő fizetendő. — Szeptemberben már csak korlátolt számban és a férőhely arányában vehetünk fel jelentkezőket.

— **Halálozás.** Lénárt Sándor ny. kir. járásbírósi elnök, Zilahon hirtelen elhunyt. A hír érthető megdöbbenést váltott ki mindazokból, akik Lénárt Sándort ismerték, mert közismert, puritán jelleménél fogva egyszerű, keresetlen és mindenkiel szemben gyakorolt szívélyes modora révén városunkban is általános becsülés és tisztelet övezte körül.

— **Az iparos és kereskedő-tanonciskolába** a beiratások ideje június 8., 9. és 10.-e d. u. 3 óra közt, az áll. népiskola 2. sz. tantermében fog megtörténni. A beiratásért felelős a munkaadó. Ennek elmulasztása kihágás és a törvényes következményeket vonja maga után. A beiratáskor fizetendő tanszerdíj címen 10 pengő, melynek ellenébe a tanonc egész éven mindenemű tanszerrel és könyvvel el lesz látva. Az először jelentkező tanoncnál fel kell mutatni a születési-, az utolsó iskolai bizonyítványt és tanoncszerződést. A beiratás ideje után szerződött tanoncok beiratása szeptember hó 1. és 2.-án, a fent közölt időben és helyen lesz megtartva. Azok a munkaadók, akik jelenleg hadiszolgálatot teljesítenek, a város katonai ügyosztályától egy igazolványt szerezzenek be s hozzátartozóik a beiratásnál mutassák be. A beiratás elmulasztását semmiféle körülmény nem menti, a hivatalos igazolvány alapján az iskolába járásnál nyújt az igazgatóság némi kedvezményt, de végleges felmentés nincsen. Beiratkozni köteles minden szerződött iparostanonc, kereskedő-tanonc, vagy a kereskedésben más címen alkalmazott kifutó, kiárutító, stb. fiu, vagy leány. Magasabb iskolát végzett, vagy magasabb kort elért tanoncokat is be kell iratni s ezeknek az iskolába való járása felett az igazgatóság a törvény alapján esetenként intézkedik. Beiratás alól mentesek azok a tanoncok, akiknek a szerződésük f. évi szeptember hó 15-ig lejár, előző osztályukat eredményesen elvégezték. Az ennél későbbi szerződési határidő a beiratás alól nem mentesít senkit.

— **Uj képviselőtestületi tagok.** Szilágysomlyó alispánja a törvényadta felhatalmazása alapján Szilágysomlyó megyei város képviselőtestületébe uj tagokul kinevezte Kethely István földbirtokost és Kuthy Zoltán gimnázium igazgatóhelyettesét.

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy figyelmet fordítanak emésztésükre. Legyen az emésztésének szabályozója: **DARMOL**

— **Halálozás.** Mélységes bánat bcrult egy köztisztelőben álló család egére. Fodor Béláné szül. Dózsa Margit áldásos életének 56-ik évében Szilágyballán meghalt. Hitvesi és anyai hivatását vallásos lelke nemes érzésével töltötte be, öröme, boldogsága volt szeretteinek, akikért élt, munkálkodott, dolgozott szive utolsó dobbanásáig. Virágborította sírját vegye körül a hálás emlékezett.

— **Hivatalos lapból.** A m. kir. belügyminiszter dr. Kőhalmi László polgármester-helyettes-főjegyző zilahi lakost, Mosonmagyaróvár megyei városhöz polgármester-helyettes-főjegyzővé kinevezte; — a m. kir. belügyminiszter a Szilágyvármegye ideiglenes hatállyal kinevezett tisztviselői közül: dr. Sámi Bélát vármegyei főjegyzővé, dr. Ruzska András vármegyei másodfőjegyzővé; dr. Szabados Lászlót, dr. Rózsa Tibort, Gavics Lászlót dr. M. Klóssy Bélát, dr. Sey Pongrácot, dr. Fehér Józsefet és dr. Bogya Kálmánt vármegyei aljegyzőkké, dr. Szabó Sándort vármegyei tiszti főügyésszé, Barra Lajost, dr. Bedő András, dr. Németh Ferencet, dr. Szalay Nándort, dr. Hajas Dezsőt és Benedek Antalt vármegyei árvaszéki ülnökökké; Altnóder Bélát a zilahi járás, dr. Glós Istvánt a zsbói járás, dr. Krasznay Lászlót a szilágysomlyói járás, dr. Laczay Pétert a szilágyecsei járás főszolgabirájává; dr. Józsa Jánost, dr. Bujdos Gézát, dr. Nagy Lászlót, dr. Kolozsvári Jenőt, Varga Lajost és dr. Dull Andort szolgabirákká kinevezte. — A m. kir. belügyminiszter dr. Udvary József, Szilágysomlyó megyei város ideiglenes hatállyal kinevezett polgármesterét, Szilágysomlyó megyei város polgármesterévé, dr. Balta Zoltánt polgármesterhelyettes főjegyzővé, dr. Csiszár Kázmért, dr. Szendrői Jánost és dr. Sztrányai Györgyöt I. oszt. aljegyzővé, Kemecei Istvánt főmérnöké, Baranyai Istvánt állatorvossá, Gócz Lajost pénztárnokká, Szabó Jánost pénztári tiszté, Lájer Pált és Vida Jánost adótiszté kinevezte. — A m. kir. belügyminiszter dr. Pokoli István városi aljegyző, lévai lakost Zilah megyei városhoz tanácsnokká kinevezte. — A m. kir. belügyminiszter Zilah megyei város ideiglenes hatállyal kinevezett tisztviselői közül Zilah megyei városhoz dr. Szmercsányi Bélát ügyésszé, Giczly Istvánt állatorvossá, Dózsa Lászlót pénztárnokká, Tóth Kálmánt pénztári ellenőrré, Simig Kornélt adóhivatali számvevővé, Baksa Kálmánt adóhivatali alszámvevővé, Váradi Sándor és Albach Györgyöt adótiszté kinevezte.

— **A szabóiparosok béllésellátásának rendezése.** A szabóiparban nagy gondot okoz a ruhakészítéshez szükséges béllésanyagok beszerzése. Hogy azt megkönnyítsék, úgy rendelkeztek, kérdőívet adnak ki a bedolgozó iparosok és külön kérdőívet a rendelőt kiszolgáló iparosok részére. A kérdőíveken fel kell tüntetni, milyen szabóságot üz a mester, hány segédet és hány tanoncot tart, hány ruhadarabot készít, de fel kell tüntetni a szabóiparos vallását is. Budapesten már a szabó mestereket kijelölt kereskedőkhöz utalták, akik a szabóiparosokat utalvány ellenében megfelelő béllésanyaggal szolgálják ki.

— **A textilkereskedők ne áruljanak kalapot.** A székelyföldi kalaposmesterek azzal a kéréssel fordultak a kereskedelmi és iparügyi miniszterhez, tiltsák meg a textilkereskedőknek, hogy ne árusíthassanak kalapot. Emlékiratukban előadták, hogy ujabban a kalaposok nem tudják beszerezni a szükséges nyersanyagokat s az előnyösebb helyzetben lévő textilkereskedők tőkájük és üzleti kapcsolataik révén a rendelkezésre álló kalapmennyiséget a gyárraktól felvásárolják.

Városi Mozgószínház

Május 29—30—31.

Szombat—vasárnap—hétfő.

Magyar filmgyártás büszkesége!

Egy éjszaka Erdélyben

Junius 1. Csak 1 napig! Kedd.

Csak 16 éven felülieknek!

Francia filmek remeke!

Enyhítő körülmény

Május 26—27. Szerda—csütörtök.

Legszebb magyar film!

Beáta és az ördög

Verbőczy jogi szeminárium

mindenféle jogi vizsgákra, **államszámviteltanra is előkészít.** Legújabb jegyzeteit bérbe is adja méltányos feltételek mellett.

Budapest, IX., Üllői-ut 3. sz.

Németre tanítanék

gyermeket teljes ellátásért. Tanyán is.

Cím:

Várally Iona Nagyvárad, Sal. F. u. 2.

Szilágysomlyó m. város polgármesterétől

1943—1943. K. sz.

Hirdetmény.

A 246.500/1937. B. M. sz. rendelet alapján közhírré teszem, hogy a folyó évi difteria ellenes védőoltások május hó 31-én és június hó 1-én d. u. 2 és 5 óra között fognak megtartani a zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálat helyiségében.

A hivatkozott belügyminiszteri rendelet alapján oltásra kötelezettek a második életévüben levő gyermekek, valamint mindazok a gyermekek, akik 5 életévüket be nem töltötték és ilyen védőoltásban még nem részesültek.

Felhívom a szülők és gondozók figyelmét arra hogy az oltásban nem részesített gyermek szülője, vagy törvényes gondozója egészségügyi kihágás miatt meg fog büntettetni.

Szilágysomlyó, 1943. május 26.

Dr. Udvari sk.
polgármester.

HAJDUSZOBOSZLÓI

GYÓGYFÜRDŐ

ma már európai hírű.

Pedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, — ivó — és belélegzőkurák. A „Szoboszlói Gyógyvíz“ és a szén-savval telített „Hajduvíz“ mindenütt kapható. A fürdőt Hajdusoboszló 73 és 78°-os hévizei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő

IGAZGATÓSÁGA.

Hirdetmény.

Az Ippi Urbéres Község az ippi másod-rész vadászterületet 1943. június hó 10-én délelőtt 10 órakor a község házában nyilvános árverésen 10 évre bérbe adja.

Kikiáltási ár 30 pengő.

Ipp, 1943. május 28.

Elnökség.

Menetrend-változás május 17-től

Szilágysomlyó—Nagyvárad között.

Indul: sz. vonat 03 18, 16 29 Szilágysomlyóról, érk. Nagyváradra 7.32, 22 28-kor.

Indul: Nagyváradról 03 20, 18.15-kor, érk.: Szilágysomlyóra 07 50, 22 20 „

Szilágysomlyó—Budapest (Sarmaságon át).

Ind Szilágysomlyóról 4 30, 10 22, 14 50. Sebes 00 45-kor

érik. Debrecenbe 11 01, 15 24, 23 43. „ 04 31 „

„ Budapestre 20 22, 8 35. „ 09 30 „

Budapest—Szilágysomlyó (Sarmaságon át).

Indul Budapestről 20.10, 07 20. Sebes 18 00,

„ Debrecenből 05. —, 12 29. „ 22 41,

Érk. Sz.-somlyóra 11 40, 20 50. „ 02 36.

Autóbuszjárat

Szilágysomlyó—Zilah között.

Indul: Szilágysomlyól 06 20, 10 50, 16 10, 20 40.

Érk.: Zilahra 07 30, 12 00, 17 20, 21 50.

Zilah—Szilágysomlyó között.

Indul: Zilah 06 00, 10 30, 15 50, 20 20.

Érk.: Sz.-somlyó 07 10, 11 40, 17 00, 21 30.

Szilágysomlyó—Csucs között.

Indul: Sz.-somlyóról 6 20, 10 50, ** 16 10, 20 40.*

Érk.: Csucsára 8 45, 13 15, 18 35, 21 28.*

*) Csak Krasznáig közlekedik.

Csucs—Szilágysomlyó között.

Indul: Csucsáról 9.15, 14 35,**) 19.05, 6 25 *)

Érk.: Sz.-somlyóra 11 40, 17 00, 21 30, 7 10.*

*) Csak Krasznától közlekedik.

** Csatlakozás Budapest felé gyorshoz.

Érk.: Budapestre 20 25-kor.

Ind.: Budapestről 7 15-kor.

Eladó ház, szőlő és gyümölcsös, Szenthegy 88. szám alatt.

Érdeklődni lehet a könyvnyomdában.

Hirdessen a „Szilágysomlyó“-ban!